

Stockholms läns landsting

Månadsrapport per september 2018

Perioden januari – september 2018 i korthet

- Landstingskoncernen Stockholms läns landstings resultat uppgår per september till 3 984 miljoner kronor före omställningskostnader¹, vilket är 3 026 miljoner kronor högre än budget för perioden.
- För året 2018 uppgår landstingskoncernens resultatprognos före omställningskostnader till 2 000 miljoner kronor, vilket är 1 738 miljoner kronor över budget. Underskott i jämförelse med budget prognostiseras inom hälso- och sjukvårdsverksamheten. Inom övriga verksamhetsområden är resultatprognosen högre än, eller i nivå med budget.
- Landstingskoncernens resultatprognos för 2018 efter omställningskostnader kopplade till genomförandet av framtidens hälso- och sjukvård uppgår till 1 220 miljoner kronor, vilket är 1 803 miljoner kronor högre än budget. Resultatprognosen per september är oförändrad i jämförelse med prognosen i delårsrapporten per augusti 2018.
- Investeringsutfallet per sista september uppgår till 7 910 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 46 procent av årets budget.
- För 2018 prognostiseras investeringarna uppgå till 13 401 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 79 procent. Största avvikelsen mot budget prognostiseras redovisas inom kollektivtrafiken. Prognosen är oförändrat i jämförelse med delårsrapporten per augusti.
- Förvaltningen ser allvarligt på att flera nämnder och bolag prognostiserar en avvikelse mot de resultatkrav som landstingsfullmäktige har beslutat om i SLL Mål och budget. Det är viktigt att de nämnder och bolag som prognostiserar underskott vidtar åtgärder för att säkerställa ett resultat i enlighet med vad landstingsfullmäktige har beslutat för 2018.

¹ Omställningskostnader avser omstruktureringskostnader inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård.

1. Resultat för perioden med prognos för året

1.1 Resultat

Resultat	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
Mkr	2018	2018		2017	2018	2018		2017
	jan-sep	jan-sep		jan-sep				
Verksamhetens intäkter	17 912	16 827	1 085	15 875	24 501	22 544	1 957	22 177
Bemanningskostnader	-23 976	-23 007	-970	-22 295	-31 900	-30 537	-1 364	-30 556
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-15 902	-15 911	10	-14 874	-21 720	-21 428	-292	-20 407
Köpt trafik	-10 094	-10 523	429	-9 990	-13 780	-14 131	350	-13 447
Övriga kostnader	-17 018	-17 629	612	-16 152	-25 114	-24 455	-660	-23 459
Verksamhetens kostnader	-66 990	-67 071	81	-63 311	-92 515	-90 550	-1 964	-87 869
Avskrivningar	-4 111	-4 650	539	-3 737	-6 195	-6 198	3	-5 162
Verksamhetens nettokostnader	-53 189	-54 894	1 706	-51 173	-74 208	-74 205	-4	-70 853
Samlade skatteintäkter	58 491	57 970	521	56 067	78 008	77 293	715	74 949
Finansnetto	-1 318	-2 118	800	-1 354	-1 800	-2 826	1 026	-1 966
Resultat före omställningskostnader	3 984	958	3 026	3 539	2 000	262	1 738	2 130
Omställningskostnader	-529	-634	105	-763	-780	-845	65	-888
Resultat efter omställningskostnader	3 455	324	3 131	2 776	1 220	-583	1 803	1 242

Den sammanställda redovisningen för landstingskoncernen, Stockholms läns landsting, ger en samlad bild av samtliga nämnder och bolags ekonomi. I månadsrapporten benämnt landstingskoncernen. Med benämningen förvaltning avses i rapporten landstingsstyrelsens förvaltning.

Landstingskoncernens resultatet före omställningskostnader uppgår per september till 3 984 miljoner kronor, vilket överstiger budget för perioden med 3 026 miljoner kronor.

Förvaltningen prognostiserar att landstingskoncernens resultat före omställningskostnader vid årets slut kommer att uppgå till 2 000 miljoner kronor, vilket är oförändrat i jämförelse med tidigare prognos. Avvikelsen i jämförelse med budget uppgår till 1 738 miljoner kronor, och förklaras främst av högre samlade skatteintäkter med 715 miljoner kronor, samt lägre finansiella kostnader på 1 026 miljoner kronor som ingår i finansnettot. Större avvikelser prognostiseras inom verksamhetens intäkter och kostnader, vilka bedöms ta ut varandra under året så att nettokostnaden i stort blir lika med budget.

Underskott i jämförelse med budget prognostiseras av Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, TioHundra AB, Stockholm Care AB, samt Waxholms Ångfartygs AB. Förvaltningen ser allvarligt på att flera nämnder och bolag prognostiserar en avvikelse mot de resultatkrav som

landstingsfullmäktige har beslutat om i SLL Mål och budget. Det är viktigt att de nämnder och bolag som prognostiserar underskott vidtar åtgärder för att säkerställa ett resultat i enlighet med vad landstingsfullmäktige har beslutat för 2018.

Omställningskostnaderna prognostiseras till 780 miljoner kronor, vilket är 65 miljoner kronor lägre än budget, på grund av viss tidsförskjutning i genomförande av Framtidsplanen avseende främst Stockholms läns sjukvårdsområde, Södersjukhuset AB och Södertälje Sjukhus AB.

Resultatprognosen för året, efter omställningskostnader, uppgår till 1 220 miljoner kronor, vilket innebär att balanskravsresultatet enligt kommunallagen bedöms uppnås.

Verksamhetens intäkter per september uppgår till 17 912 miljoner kronor, vilket är 1 085 miljoner kronor högre än budget för perioden. För året prognostiserar förvaltningen att intäkterna kommer att öka till 24 501 miljoner kronor, vilket är 1 957 miljoner kronor högre än budget. Ökningen förklaras främst av statsbidrag och övriga bidrag som förväntas överstiga budget med 1 050 miljoner kronor, vilket avser medel för att förbättra tillgängligheten och samordningen i hälso- och sjukvården (Patientmiljarden) med 224 miljoner kronor samt för att skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare (Personalmiljarderna) med 447 miljoner kronor, samt 137 miljoner kronor för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården.

Bland intäkterna ingår reavinster från fastighetsförsäljningar med 257 miljoner kronor.

De samlade skatteintäkterna innefattar tre delar: skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsystemet. Den sammanlagda prognosen för de samlade skatteintäkterna, inklusive generella statsbidrag, är 715 miljoner kronor högre än budget.

Verksamhetens kostnader uppgår per september till 66 990 miljoner kronor. För året beräknas kostnaderna öka till 92 515 miljoner kronor, vilket överstiger budget med 1 964 miljoner kronor.

Den största avvikelser i jämförelse med budget avser bemanningskostnader som för året prognostiseras till 31 900 miljoner kronor, vilket är 1 364 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen mot budget är hänförlig till de nämnder och bolag som bedriver hälso- och sjukvård.

Personalvolymen mätt i antal helårsarbeten² uppgår till 42 979 per sista september, vilket är 416 helårsarbeten fler än i budget för perioden. För året prognostiseras avvikelsen till 315 helårsarbeten fler än budget.

Prognosen för årets bemanningskostnader uppgår till 31 900 miljoner kronor, vilket är 1 364 miljoner kronor högre än budget. I bemanningskostnaden per september ingår kostnad för inhyrd personal med 604 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,5 procent av den totala bemanningskostnaden för perioden. Kostnaden för inhyrd personal ökar i jämförelse med tidigare år och beror på svårigheter med rekrytering av personal, till hälso- och sjukvårdsverksamheten.

Årets avskrivningar prognostiseras bli enligt budget. Avvikelser prognostiseras inom hälso- och sjukvårdens investeringar i medicinteknisk utrustning inom hälso- och sjukvård. Inom landstingsfastigheter Stockholm beror de lägre avskrivningskostnaderna på förseningar i investeringsprojekt samt justeringar av avskrivningsperioder för vissa objekt. Kollektivtrafiken har ökade avskrivningskostnader med anledning av förändrade avskrivningsplaner.

I resultatprognosen för året är kostnaderna inom finansnettot 1 026 miljoner kronor lägre än budget. Orsaken är främst lägre upplåningsbehov till följd av hög ingående likviditet från tidigare års resultat samt ett lägre investeringsutfall. Refinansiering av OPS-avtalet för NKS påverkar också prognosen positivt med 169 miljoner kronor. AB Storstockholms Lokaltrafik har sålt fordringar till ett värde av 337 miljoner kronor som också ingår i prognosen.

² Helårsarbeten avser avtalad tid (närvaro och frånvaro) i förhållande till det individuella heltidsmättet för aktuellt antal dagar under perioden.

1.2 Resultat per verksamhetsområde och nämnd/bolag

Nämnder och bolag inom hälso- och sjukvårdsverksamheten prognostiserar ett sammanlagt resultat som är 301 miljoner kronor lägre än budget.

Kollektivtrafiken prognostiserar ett resultat som är 452 miljoner kronor högre än budget, varav 337 miljoner kronor utgörs av realisationsvinster från försäljningar av fordringar.

Kulturnämnden samt tillväxt- och regionplanenämnden prognostiserar ingen avvikelse mot budget.

Landstingsstyrelsen prognostiserar ett utfall som 1 561 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen förklaras främst av ökade samlade skatteintäkter och lägre finansiella kostnader, samt realisationsvinst från fastighetsförsäljning.

Övrig verksamhet redovisar sammantaget en resultatprognos som är 26 miljoner kronor högre än budget.

Resultat per nämnd och bolag

Mkr	Utfall 2018 jan-sep	Budget 2018 jan-sep	Avvikelse	Utfall 2017 jan-sep	Prognos 2018	Budget 2018	Avvikelse	Bokslut 2017*
Hälsa- och sjukvård								
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	1 145,3	210,4	935,0	812,3	400,0	0,0	400,0	356,7
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	4,0	0,0	4,0	-7,7	0,0	0,0	0,0	-2,5
Stockholms läns sjukvårdsområde	120,9	141,6	-20,7	154,2	105,0	105,0	0,0	104,3
Karolinska Universitetssjukhuset	-475,0	-168,9	-306,2	-93,7	-540,0	30,2	-570,2	-96,7
Södersjukhuset AB	29,6	52,8	-23,2	68,3	-39,6	9,4	-49,0	15,0
Danderyds Sjukhus AB	-3,1	64,4	-67,5	22,8	-58,5	6,5	-65,0	-51,4
Södertälje Sjukhus AB	8,3	11,1	-2,9	-14,8	-11,7	3,3	-15,0	-31,0
TioHundra AB	-6,7	3,1	-9,8	-6,4	-10,0	0,0	-10,0	-13,9
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	47,0	32,9	14,1	51,2	42,0	33,0	9,0	60,3
Folktandvården Stockholms Län AB	95,7	91,0	4,7	108,3	125,0	125,0	0,0	124,7
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-8,8	0,0	-8,8	-3,0	0,7	0,7	0,0	-7,8
Stockholm Care AB	1,2	1,9	-0,7	2,8	0,5	2,5	-2,0	1,7
MediCarrier AB	4,3	3,9	0,4	9,8	6,0	5,0	1,0	9,7
Patientnämnden	2,3	0,0	2,3	4,1	0,0	0,0	0,0	2,6
Hälsa- och sjukvård totalt	965,0	444,3	520,8	1 108,2	19,5	320,6	-301,1	471,9
Kollektivtrafik								
<i>Trafiknämnden:</i>								
Trafikförvaltningen	64,2	12,2	52,1	182,1	2,9	0,0	2,9	217,5
Färdtjänstverksamheten	66,6	11,0	55,6	48,1	40,0	0,0	40,0	33,7
Förvaltning för utbyggd tunnelbana	1,7	1,0	0,6	0,0	2,1	0,0	2,1	0,0
AB Storstockholms Lokaltrafik	1 222,5	214,6	1 007,9	839,9	666,7	250,0	416,7	215,2
Waxholms Ångfartygs AB	5,7	8,9	-3,3	30,0	-9,6	0,0	-9,6	16,7
Kollektivtrafik totalt	1 360,6	247,6	1 113,0	1 100,1	702,1	250,0	452,1	483,2
Kultur								
Kulturnämnden	9,4	0,2	9,3	10,3	0,0	0,0	0,0	-0,4
Kultur	9,4	0,2	9,3	10,3	0,0	0,0	0,0	-0,4
Regionplanering								
Tillväxt- och regionplanenämnden	6,7	0,0	6,7	4,4	0,0	0,0	0,0	0,5
Regionplanering	6,7	0,0	6,7	4,4	0,0	0,0	0,0	0,5
Landstingsstyrelsen								
Landstingsstyrelsens förvaltning	159,4	0,0	159,4	137,9	-12,0	0,0	-12,0	50,7
NKS Bygg	146,5	-0,3	146,9	42,8	222,0	0,0	222,0	38,8
Skadekontot	7,6	0,0	7,6	3,4	0,0	0,0	0,0	-1,2
Koncernfinansiering	668,8	-31,2	700,0	595,8	513,3	-622,1	1 135,4	831,8
Landstingsfastigheter Stockholm	636,4	313,7	322,7	531,9	550,0	334,9	215,1	366,8
Landstingsstyrelsen totalt	1 618,7	282,2	1 336,6	1 311,8	1 273,3	-287,2	1 560,5	1 286,9
Övriga								
Locum AB	15,0	4,6	10,4	-3,0	9,0	7,0	2,0	12,6
Revisorskollegiet	6,7	3,7	3,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,1
Landstingshuset i Stockholm AB	94,2	-23,5	117,6	225,9	-7,5	-31,3	23,8	-120,5
AB SLL Internfinans	3,2	2,2	0,9	4,1	3,5	3,0	0,5	4,5
Övriga totalt	119,0	-12,9	132,0	232,6	5,0	-21,3	26,3	-103,3
Koncernjusteringar	-95,5	-3,8	-91,8	-228,1	0,1	0,1	0,0	-4,9
S:a resultat samtliga resultatenheter	3 984,0	957,6	3 026,4	3 539,3	2 000,0	262,2	1 737,8	2 134,0
Omställningskostnader	-528,7	-633,8	105,0	-763,2	-779,6	-845,0	65,4	-887,5
Resultat inklusive omställningskostnader	3 455,3	323,8	3 131,5	2 776,1	1 220,4	-582,8	1 803,3	1 242,2

*Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt justerat för ränteeffekt på pensionskostnader.

1.3 Investeringar

Investeringsutfallet per september uppgår till 7 910 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 46 procent i jämförelse med budget.

Prognosen för årets investeringsutfall uppgår till 13 401 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 79 procent av årets budget.

Prognosen är oförändrad i jämförelse med delårsrapporten per augusti 2018.

Investeringar inom kollektivtrafiken står för den större delen av budgetavvikelsen. Det är framför allt förändringar i de större programmen som orsakat detta. I flera program har framflyttningar och förskjutningar av tidplaner skett. Konsekvensen av prognosen är att utgifter som kommer att belasta 2018 är lägre. Samtidigt består behoven av investeringar, vilka kommer att belasta kommande budget för 2019 och dess planår.

Fastighetsinvesteringar inom hälso- och sjukvård redovisas inom landstingsstyrelsen, Landstingsfastigheter Stockholm. Locum AB ansvarar för verksamheten i Landstingsfastigheter Stockholm. Investeringar inom Nya Karolinska Solna redovisas inom landstingsstyrelsen, NKS bygg.

Investeringar inom hälso- och sjukvård avser främst utrustning och hjälpmedel.

Investeringar per nämnd och bolag

Mkr	Utfall 2018 jan-sep	Utfall 2017 jan-sep	Prognos 2018	Budget 2018	Avvikelse	Bokslut 2017
Hälso- och sjukvård						
Hälso- och sjukvårdsnämnden	3,8	16,0	5,0	5,0	0,0	19,9
Stockholms läns sjukvårdsområde	88,7	43,6	126,4	212,6	86,2	96,6
Karolinska Universitetssjukhuset	156,2	271,5	230,0	198,0	-32,0	196,6
Södersjukhuset AB	222,7	63,3	138,4	116,3	-22,1	119,1
Danderyds Sjukhus AB	61,1	61,1	105,0	105,0	0,0	110,1
Södertälje Sjukhus AB	18,0	162,5	26,0	26,0	0,0	165,2
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	6,6	4,5	13,3	12,0	-1,3	9,3
Folktandvården Stockholms Län AB	39,6	37,3	75,0	75,0	0,0	62,5
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB	3,8	10,3	0,0	15,0	15,0	17,4
Stockholm Care AB	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
MediCarrier AB	1,4	1,8	2,4	2,4	0,0	3,3
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Hälso- och sjukvård totalt	601,8	672,4	721,5	767,3	45,8	800,5
Kollektivtrafik						
<i>Trafiknämnden:</i>						
Trafikförvaltningen inkl färdtjänst	109,6	35,1	182,3	267,0	84,7	508,1
Förvaltning för utbyggd tunnelbana	705,3	423,1	1 107,3	1 605,2	497,9	684,7
AB Storstockholms Lokaltrafik	2 516,1	4 423,0	3 993,6	6 242,9	2 249,3	6 376,4
Waxholms Ångfartygs AB	22,9	39,2	75,3	74,0	-1,3	48,4
Kollektivtrafik totalt	3 353,9	4 920,4	5 358,5	8 189,1	2 830,6	7 617,6
Kultur						
Kulturnämnden	0,4	0,5	0,6	0,7	0,1	0,9
Kultur totalt	0,4	0,5	0,6	0,7	0,1	0,9
Regionplanering						
Tillväxt och regionplanenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regionplanering totalt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Landstingsstyrelsen						
Landstingsstyrelsens förvaltning	209,1	120,2	1 227,3	2 134,5	907,2	236,0
NKS Bygg	491,1	2 162,9	1 227,3	1 449,5	222,2	2 780,5
Koncernfinansiering	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	491,4
Landstingsfastigheter Stockholm	3 253,2	1 932,7	4 861,0	4 500,0	-361,0	3 287,8
Landstingsstyrelsen totalt	3 953,3	4 221,3	7 315,6	8 084,0	768,4	6 795,6
Övriga						
Locum AB	0,9	0,4	4,5	4,5	0,0	1,1
Revisorskollegiet	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Övriga totalt	0,9	0,4	4,7	4,7	0,0	1,1
S:a investeringar	7 910,2	9 814,9	13 401,0	17 045,8	3 644,8	15 215,7

2. Hälsa- och sjukvård

Resultat hälso- och sjukvård*	Utfall	Budget Avvikelse		Utfall	Prognos	Budget Avvikelse		Bokslut
	2018	2018		2017	2018	2018		2017
Mkr	jan-sep	jan-sep		jan-sep				
Patientavgifter	988	1 095	-106	1 039	1 410	1 452	-42	1 412
Verksamhetsanslag	45 890	45 882	8	43 174	61 186	61 176	11	57 575
Övriga intäkter	6 926	5 683	1 243	6 264	8 612	8 153	460	9 139
Summa verksamhets intäkter	53 804	52 660	1 145	50 477	71 209	70 780	428	68 126
Bemanningskostnader	-21 322	-20 350	-972	-20 019	-28 073	-27 294	-779	-27 393
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-16 121	-16 122	1	-15 074	-22 005	-21 710	-295	-20 676
Övriga kostnader	-14 665	-14 726	61	-13 611	-19 945	-20 096	151	-18 728
Summa verksamhets kostnader	-52 108	-51 198	-910	-48 704	-70 023	-69 100	-923	-66 798
Avskrivningar	-606	-916	310	-574	-1 011	-1 221	210	-777
Finansnetto	-126	-102	-24	-90	-155	-139	-17	-80**
Resultat	965	444	521	1 108	20	321	-301	472***

*Hälso- och sjukvård innefattar hälso- och sjukvårdsnämnden, Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, TioHundra AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms Län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, MediCarrier AB, patientnämnden och NKS Bygg.

**Exklusive ränteeffekt på pensionskostnader för bolag inom LISAB-koncernen.

***Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för ränteeffekt på pensionskostnader.

2.1.1 Samlat resultat för hälso- och sjukvården

Resultatet för den samlade hälso- och sjukvården per september uppgår till 965 miljoner kronor, vilket är 521 miljoner kronor högre än periodens budget. Resultatökningen i jämförelse med budget under perioden förklaras dels av högre intäkter på 1 145 miljoner kronor, dels av lägre avskrivningar på 310 miljoner kronor.

Prognosen för den samlade hälso- och sjukvården är ett resultat på 301 miljoner kronor lägre än budget. Prognosen för verksamhetsintäkter överstiger budget med 428 miljoner kronor, vilket till stor del förklaras av ökade utomlansintäkter, ökad försäljning av tjänster och material samt högre intäkter gällande bidrag. Prognosen för verksamhetens kostnader är 923 miljoner kronor högre än budget. Kostnadsökningen hänförs främst till ökade bemanningskostnader, kopplat till ett högre antal helårsarbeten och högre kostnader för inhyrd personal. Andelen kostnad avseende inhyrd personal i förhållande till totala bemanningskostnader uppgår till 2,2 procent per september 2018.

Prognosen för köpt hälso- och sjukvård är 295 miljoner kronor högre än budget och kan främst kopplas till den tillgänglighetssatsning som landstinget genomför under 2018. Prognosen för övriga kostnader är 151 miljoner kronor lägre än budget och kan hänföras till lägre kostnader avseende lokal- och fastighetskostnader, transport och frakter, IT-tjänster samt managementkonsulter.

De prognostiserade avskrivningarna för hälso- och sjukvården är 210 miljoner kronor lägre än budget, vilket kan kopplas förseningar inom de olika ombyggnads- och utrustningsprojekt som finns på akutsjukhusen som uppstått när det gäller ianspråktagande av nya lokaler och aktivering av medicinteknisk utrustning. Prognosen för finansnettot är något högre än budget.

Förvaltningen bedömer att den samlade hälso- och sjukvården kommer att ha svårigheter att nå sitt resultatkrav för 2018. Det finns dock stora skillnader i prognostiserat resultatutfall i jämförelse med budget mellan olika nämnder och bolag. Det är av stor vikt att de nämnder och bolag som prognostiserar underskott vidtar åtgärder för att säkerställa ett resultat i enlighet med vad landstingsfullmäktige har beslutat för 2018.

Antal helårsarbeten (avtalad tid) inom hälso- och sjukvården uppgår till 40 839, vilket är en ökning med 370 motsvarande 0,9 procent i jämförelse med föregående år. Ökning av antalet helårsarbeten har bland annat skett på Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB och Stockholms läns sjukvårdsområde och förklaras främst av tillkommande verksamheter i enlighet med Framtidsplanen för hälso- och sjukvård. Motsvarande minskning har planerats ske på Karolinska Universitetssjukhuset men har i dagsläget ej genomförts. Prognosen för helåret avseende antalet helårsarbetare (avtalad tid) är 40 459 och där sänkningen i jämförelse med utfallet efter september månad kan främst förklaras av ett färre antal helårsarbetare på Karolinska Universitetssjukhuset.

2.1.2 Resultat för nämnder och bolag

Periodens positiva resultat i jämförelse med budget kan främst hänföras till ett högre resultat för hälso- och sjukvårdsnämnden, 935 miljoner kronor. Åtta nämnder och bolag har en negativ resultatavvikelse mot periodiserad budget, där Karolinska Universitetssjukhuset, -306 miljoner kronor, och Danderyds Sjukhus AB, -68 miljoner kronor, står för merparten av avvikelsen. Gemensamt för dessa åtta nämnder och bolag är att utfallet för bemanningskostnader klart överstiger budgeterad nivå. En ansträngd vårdplats- och bemanningssituationen, som förstärkts under den gångna sommaren, har lett till dyra lösningar i form av overtid och inhyrd personal som inte ryms inom lagda budgetramar. Sex nämnder och bolag prognostiserar en negativ resultatavvikelse mot årets budget.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar en resultatprognos som överstiger budgeterat resultatkrav med 400 miljoner kronor. Ökningen kan främst hänföras till lägre kostnader för köpt hälso- och sjukvård, vilket förklaras av

en lägre volym av köpt vård, främst inom somatisk specialistvård, psykiatri, primärvård och geriatrik än budgeterat.

Karolinska Universitetssjukhuset redovisar en resultatprognos på -540 miljoner kronor, att jämföra med ett budgeterat resultatkrav på 30 miljoner kronor. Den främsta orsaken till avvikelsen är ökade bemanningskostnader, såväl kopplat till en högre lönekostnadsutveckling, högre pensionskostnader, högre kostnader för inhyrd personal samt fler helårsarbeten än budgeterat. Sjukhuset har inte lyckats fasa ut personal i önskad takt. En förklaring till det är förseningar i utflytt av vård. Karolinska Universitetssjukhuset har tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden en pågående översyn av förändrad finansiering med anledning av förändrad tidplan gällande utflytt av vård.

Danderyds Sjukhus AB redovisar en resultatprognos på -59 miljoner kronor, att jämföra med ett budgeterat resultatkrav på 7 miljoner kronor. Den främsta orsaken till avvikelsen är ökade bemanningskostnader, kopplat till högre pensionskostnader och högre kostnader för inhyrd personal, till följd av rekryteringssvårigheter, främst till slutenvården och akutmottagningen. En fortsatt hög vårdproduktion i kombination med ökad vårdtyngd för med sig ett behov av fler öppna vårdplatser.

Södersjukhuset AB redovisar en resultatprognos på -40 miljoner kronor, att jämföra med ett budgeterat resultatkrav på 9 miljoner kronor. Den främsta orsaken till avvikelsen är ökade bemanningskostnader, kopplat till högre pensionskostnader och högre kostnader för inhyrd personal, till följd av rekryteringssvårigheter. Brist på vårdplatser, kopplad till svårigheter att bemanna, leder till att patienter färdigbehandlas på akuten.

Södertälje Sjukhus AB redovisar en resultatprognos på -12 miljoner kronor, att jämföra med ett budgeterat resultatkrav på 3 miljoner kronor. Den främsta orsaken till avvikelsen är ökade bemanningskostnader, kopplat till högre pensionskostnader samt ökade kostnader inom 24/7-verksamheten. En hög personalomsättning på sjuksköterskor har medfört höga kostnader för bland annat inskolning.

TioHundra AB redovisar en resultatprognos på -10 miljoner kronor, att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Den främsta orsaken till avvikelsen är ökade bemanningskostnader, kopplat till högre pensionskostnader och högre kostnader för inhyrd personal, till följd av rekryteringssvårigheter, främst avseende läkare inom primärvården och psykiatrin.

Stockholm Care AB redovisar en resultatprognos på 1 miljon kronor, att jämföra med ett budgeterat resultatkrav på 3 miljoner kronor. Avvikelsen

avser i huvudsak utlandsverksamheten och förklaras av det ansträngda kapacitetsläget främst inom den högspecialiserade vården på Karolinska Universitetssjukhuset och därmed tappade intäkter/omsättning.

Förvaltningen bedömer att nämnda akutsjukhus kommer få svårigheter att klara sina resultatkrav under 2018 om inte nödvändiga åtgärder vidtas. Den främsta orsaken till detta är svårigheter med bemanning. Dyra lösningar i form av övertid och inhyrd personal ryms inte inom lagda budgetramar. Akutsjukhusen har inte lyckats kompensera för den ökade pensionsavsättningen och de kostnader som är kopplade till detta. Häls- och sjukvårdsnämnden kommer nå ett högre resultat än vad prognosen visar främst på grund av lägre kostnader för köpt vård.

2.1.3 Investeringar inom hälso- och sjukvård

Investeringar i utrustning inom hälso- och sjukvård uppgår för perioden till sammanlagt 602 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad i förhållande till årets budget på 78 procent.

Prognosen för investeringar inom hälso- och sjukvård 2018 uppgår till 722 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor lägre än årets budget. Prognosen för Stockholms läns sjukvårdsområde är 86 miljoner kronor lägre än investeringsbudgeten på grund av senarelagd aktivering av inventarier kopplat till hjälpmedelsverksamheten. Södersjukhuset AB, överstiger investeringsbudget med 22 miljoner kronor, på grund av inköp av medicinteknisk utveckling kopplat till onkologi- och strålningsverksamhet som övertagits från Karolinska Universitetssjukhuset. Karolinska Universitetssjukhuset överstiger investeringsbudgeten med 32 miljoner kronor, på grund av tidigareläggning av verksamhetskritiska investeringar från budget 2019, för att kunna säkerställa planerad inflyttning i de nya lokalerna i Nya Karolinska Solna.

3. Kollektivtrafik

Resultat kollektivtrafik*	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
	2018	2018		2017	2018	2018		2017
Mkr	jan-sep	jan-sep		jan-sep				
Biljettintäkter	6 254	6 241	13	5 997	8 472	8 449	23	8 144
Verksamhetsanslag	7 713	7 713	0	7 464	10 284	10 284	0	9 952
Övriga intäkter	3 172	2 979	193	3 146	4 345	4 008	337	4 371
Summa verksamhetens intäkter	17 139	16 933	206	16 607	23 101	22 741	360	22 467
Bemanningskostnader	-594	-622	28	-524	-842	-852	10	-728
Köpt trafik	-10 092	-10 518	426	-9 991	-13 774	-14 124	350	-13 453
Övriga kostnader	-2 666	-2 685	18	-2 418	-4 022	-3 708	-314	-4 284
Summa verksamhetens kostnader	-13 353	-13 825	473	-12 933	-18 638	-18 684	46	-18 464
Avskrivningar	-2 361	-2 425	63	-2 218	-3 564	-3 229	-336	-3 064
Finansnetto	-64	-435	371	-356	-196	-578	382	-455**
Resultat	1 361	248	1 113	1 100	702	250	452	483***

* Kollektivtrafik innefattar Trafiknämnden (trafikförvaltningen, färdtjänstverksamheten och förvaltning för utbyggd tunnelbana), AB Storstockholms Lokaltrafik, samt Waxholms Ångfartygs AB.

**Exklusive ränteeffekt på pensionskostnader för bolag inom LISAB-koncernen.

***Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för ränteeffekt på pensionskostnader.

Trafiknämndens³ samlade resultat per september uppgår till 1 361 miljoner kronor, vilket är 1 113 miljoner kronor högre än den periodiserade budgeten. Det högre resultatet förklaras främst av högre finansiella intäkter till följd av försäljning av fordringar, lägre kostnader för köpt trafik samt för drift och underhåll.

Prognos för året uppgår till 702 miljoner kronor, vilket är 452 miljoner kronor högre än budget. Exkluderat realisationsvinsten på 337 miljoner kronor från sålda fordringar är prognosen 115 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen mot budget beror på lägre kostnader för köpt trafik. SL-trafikens kostnader prognostiseras bli lägre än budget främst inom busstrafiken, bland annat kopplat till index, samt pendeltågstrafiken avseende incitament.

Alla verksamheter utom Waxholms Ångfartygs AB uppvisar en positiv prognos för 2018. Waxholms Ångfartygs AB prognos på -10 miljoner kronor kan framför allt hänföras till ökade kostnader för bränsle inom trafikavtalen.

Verksamhetens intäkter prognostiseras uppgå till 23 101 miljoner kronor, vilket är 360 miljoner kronor högre än budget. Biljettintäkterna är i nivå med budget. De övriga intäkterna ligger över budget och är till övervägande del resultatneutrala, det vill säga motsvaras av poster på kostnadssidan. Det

³ Innefattar trafiknämndens två förvaltningar samt AB Storstockholms Lokaltrafik och Waxholms Ångfartygs AB.

handlar huvudsakligen om vidarefaktureringskostnader för exempelvis externa driftprojekt, fordonsuthyrning, ersättning för sjukresor från hälso- och sjukvårdsnämnden, bränsle samt lagerartiklar. Ytterligare en anledning till högre övriga intäkter är att trafiknämnden fått ett statligt bidrag som kompenserar för avgiftsfria biljetter till ungdomar under sommarmånaderna, så kallade ungdomsbiljetter.

Verksamhetens kostnader prognostiseras uppgå till 18 638 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor lägre än budget. Framför allt är kostnaderna för köpt trafik lägre än budget, motsvarande 350 miljoner kronor. Avvikelsen inom köpt trafik är främst relaterad till busstrafiken som har lägre kostnader för index, viten, VBP-avtal⁴ inom innerstaden på grund av trängsel i trafiken och framkomlighetsproblem, samt på vissa busslinjer i norrort till följd av överströmning av resenärer till Citybanan. Även järnvägstrafiken har lägre kostnader, främst kopplat till lägre incitamentskostnader inom pendeltågstrafiken. Färdtjänsttrafikens kostnader är lägre till följd av färre utförda resor, och därmed lägre rörliga kostnader, än beräknat med färdtjänst- och rullstolstaxi. Skärgårdstrafikens kostnader ökar främst till följd av en utökad trafik och ökade bränslepriser.

Resandet för SL-trafiken som mäts i antal genomsnittligt påstigande en vanlig vardag ökar med 2,9 procent jämfört med samma period föregående år. Prognosen förväntas att uppnå samma nivå som budget.

Prognosen för bemanningskostnaderna uppgår till 842 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor lägre än budget till följd av vakanser. Jämfört med föregående år ökar antalet anställda med 7,5 procent, till följd av konsultväxling där konsulter ersätts av anställd personal.

Övriga kostnader prognostiseras till 4 022 miljoner kronor, vilket är 314 miljoner kronor högre än budget. Delvis finns ökade kostnader för externa projekt, vilka dock vidarefaktureras i sin helhet och således är resultatneutrala. Därtill kommer kostnader för projektutgifter inom investeringsverksamheten. Planerade underhållsarbeten understiger däremot budget då dessa inte har startat i förväntad takt under året.

Kostnader för avskrivningar och finansnetto prognostiseras sammanlagt till 46 miljoner kronor lägre än budget. För avskrivningarna är det framförallt förändrade avskrivningsplaner som medför högre kostnader än budget, främst avseende Roslagsbanan. Att kostnaderna för finansnetto understiger budget är huvudsakligen en följd av försålda fordringar på 337 miljoner kronor. Även den räntebärande skuldportföljen är lägre än budget till följd

⁴ VBP-avtal är trafikavtal där entreprenören erhåller ersättning för varje verifierad betalande påstigande.

av tidsförskjutningar av investeringar, vilket tillsammans med ett lägre ränteläge påverkar utfallet för finansnettot positivt.

Investeringar inom kollektivtrafik

Trafiknämndens investeringsbudget uppgår till 8 189 miljoner kronor. Under perioden januari till september uppgår investeringarna till 3 354 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 41 procent i förhållande till årets budget.

Årets prognos för investeringar inom trafiknämnden uppgår till 5 358 miljoner kronor, vilket är 2 831 miljoner kronor lägre än budget.

Inom trafiknämndens investeringsprogram märks Program Röda linjens uppgradering där fordonsleveranser är uppskjutna då avtalet om signalsystemet sagts upp under förra året. Detta påverkar prognosen med 1 064 miljoner kronor i minskade utgifter under 2018. För Program Pendeltåg är utgifter förskjutna mellan åren avseende aktivering av fordon. Program Kistagrenen och Program Bussdepåer har också förskjutningar i tid på grund av försenade detaljplaner, vilket bidragit till en lägre prognos för året.

I arbetet med utbyggd tunnelbana finns tidsförskjutningar för de tre utbyggnadssträckorna: Tunnelbana till Nacka och söderort, Tunnelbana till Arenastaden och Tunnelbana till Barkarby. Förseningarna beror på framskjutna byggstartar och förseningar i planläggningsprocesser. Även för Depå Högdalen har investeringsutgifterna påverkats på grund av ändrade förutsättningar i depåutbyggnadens lokalisering och omfattning.

Konsekvensen av prognosen är att utgifter som kommer att belasta 2018 blir lägre än planerat. Samtidigt består behoven av investeringar i kollektivtrafiken, där de uppkomna förskjutningarna kommer att påverka kommande budget för 2019 och dess planår.